21/08/2019

Τι σημαίνει η φράση “Απόδοση της εορτής”;

/ Ορθόδοξες Προβολές

Του Γεώργιου Μανώλη, Θεολόγου

Κάθε εορτή στον εορτολογικό κύκλο της Εκκλησίας ενός προσώπου ή ενός γεγονότος έχει τρία στάδια, τα προεόρτια, την κυρίως εορτή και τα μεθεόρτια (δηλαδή τον απόηχό της).

«Απόδοσις» στην εκκλησιαστική γλώσσα σημαίνει την μετά πάροδο οκτώ συνήθως ημερών επανάληψη της εορτής ώστε με αυτόν τον τρόπο η διάρκειά της εορτής παρατείνεται μεθεορτίως μέχρις την ημέρα της αποδόσεως. Αυτό σημαίνει ότι ο εορτασμός δεν είναι στιγμιαίος.

Μ’ αυτόν τον τρόπο πραγματοποιείται μία σκυταλοδρομία. Η μία εορτή παραδίδει τη σκυτάλη στην επόμενη εορτή που έχει τα δικά της βιώματα, τα δικά της μηνύματα. Έτσι ζούμε σε μία συνέχεια τη ζωή της Εκκλησίας και όχι

αποσπασματικά· με το νου μας συγκεντρωμένο σε κάθε φάση και με τρόπο αγωνιστικό. Το όλον δένεται σε μία ενότητα.

Είπαμε λοιπόν πως στην εκκλησιαστική γλώσσα «Απόδοσις» σημαίνει την μετά πάροδο οκτώ συνήθως ημερών επανάληψη της εορτής. Η καθιέρωση της απόδοσης των εορτών προέρχεται από την παράδοση του Ισραηλιτικού Λαού στην Παλαιά Διαθήκη. Με ρητή διάταξη του Μωσαϊκού Νόμου, οι μεγάλες ισραηλιτικές εορτές διαρκούσαν 8 ημέρες. (Έξ. 2,15-19, Λευ. 23,36-39 και Αρ. 29,35). Αυτή τη συνήθεια την κληρονόμησε και η Εκκλησία στην λειτουργική της ζωή.

Πρώτη μαρτυρία περί παρατάσεως εορτής για οκταήμερο στην εκκλησιαστική ζωή, παρέχεται από τον Ευσέβιο, και πρόκειται για τα εγκαίνια των βασιλικών Τύρου και Ιεροσολύμων (355). Αν και πρόκειται για κάποιο έκτακτο γεγονός, πολύ νωρίς επικράτησε η συνήθεια, κυρίως στην Εκκλησία των Ιεροσολύμων, να παρατείνεται ο εορτασμός των μεγάλων εορτών του Πάσχα, των Επιφανείων και της Πεντηκοστής για οκτώ ημέρες. Η πράξη της Εκκλησίας των Ιεροσολύμων γρήγορα διαδόθηκε στην Ανατολή και τη Δύση. Κατά μίμηση των εορτών αυτών και οι νεότερες δεσποτικές και θεομητορικές εορτές ακολουθήθηκαν από οκταήμερο εορτασμό, που ολοκληρωνόταν μέσω της αποδόσεως.